

Rob van Uden

150

Ongelooflijk

psalmen

Voor ongelovigen, twijfelaars en zelfs voor gelovigen

Uitgeverij Van Kemenade

ongelooflijk

Rob van Uden

Ongelooflijk

Voor ongelovigen, twijfelaars en zelfs voor gelovigen

Uitgeverij Van Kemenade 2024

Werk van Rob van Uden:

Verwekpot (Wel, 1983)

Sleet (Van Kemenade, 2010)

Het eiland, de nimfen (Bibliotheca Universalis, 2016)

Gaat 't mij aan (Trajart, 2017; met Pien Storm van Leeuwen)

David (Van Kemenade, 2018)

© Rob van Uden, 2024

ISBN 9789071376788

NUR 714

Druk: Leesterheide

Ontwerp: Uitgeverij Van Kemenade

EEN UITGAVE VAN UITGEVERIJ VAN KEMENADE

Dank aan hen die de bundel financieel mogelijk gemaakt hebben

Inhoudsopgave

7	Voorwoord	
9	Boek 1 Snaren	Psalm 1 – 41
57	Boek 2 Jij pelt mij af	Psalm 42 - 72
95	Boek 3 Verborgen wegen	Psalm 73 – 89
117	Boek 4 Licht Zaaien	Psalm 90 – 106
145	Boek 5 Toekomst	Psalm 107 – 150
165	Kleine gids voor de Pelgrim	
185	Boek 5 Toekomst (vervolg)	

Mijn goede vriend,

Gelukkig ben je als je zonder zeuren je boterham deelt met een tandeloze mond. Of je waardering krijgt of niet, God draagt je goede woorden en daden op handen. Dat is wat ik in de psalmen lees. Daarom schrijf ik je.

Psalmen zijn om te drinken, om te leren twifelen en om stand te houden, zelfs als een zee van verwijten opspringt en zich op je neerstort.

Psalmen zijn een infuus als je in bleke lakens je lege huis doorkruist; ze reiken een stok als je wegzakt in een open riool.

Als je beste vriend zich tegen je keert, als je ziek bent of gezond, gehaat of geliefd, schuldig of onschuldig, bevriend of ontvriend; God is nooit ver weg. Hij geeft je een kamer in zijn huis en geeft je die ene psalm met dat onvergetelijke beeld.

Gelukkig ben je als je de psalmen aandurft; als je durft waken en worstelen met Gods woord.

Hartelijke groeten,

Rob

Gelukkig de mens

*Hij zal zijn als een boom,
geplant aan levend water.*

Psalm 1,3

Gelukkig de mens
die de woorden
van de psalmen
hoort golven
van koor naar koor.

Gelukkig de mens
die niet wordt afgeleid
door bijgeluiden,
opwaaierend stof,
kaf in de wind,
een bijl aan de wortel.

Als een boom staat hij
fier aan de oever,
wortelt in de aarde,
reikt naar water
in bodem of rivier.

Woorden en zinnen
drenken
de vruchtbare aarde;
en de mens die ze
hoort en ervaart;
gelukkig die mens.

De wereld wacht op de dag

*Jij bent mijn zoon,
Ik heb je vandaag verwekt.
Psalm 2,7*

Waartoe leidt het woeden van de volkeren,
de waanzin van brullende horden
met brandende flessen
en vliegende stenen?

Waartoe leidt goede wil
als bange harten zich verschuilen,
wanneer stennis de straten beheerst,
woede de media bespringt?

De wereld wacht
op een zoon, verwekt,
een dochter geboren;
en ergens een vermoeden
waartoe...

Als ik steeds weer...

*Bij U, Heer, is redding,
uw zegen rust op uw volk.
Psalm 3,9*

Als de nieuwe morgen te veel,
de straat te luid,
het zonlicht te fel,
als mijn ogen...

Als ik niet uit mijn bed,
niet aardig, lief, vrolijk,
als ik niet
en steeds weer niet...

Als ik met mijn verkeerde been
steeds weer prikkelbaar
vermoeid 'ja, maar'
en uiteindelijk
nee...

Maar als ik nu ga liggen
slapen, morgen wakker,
mag er dan iets
van zegen...

Vredig

*In vrede leg ik mij neer en meteen slaap ik in,
want U, Heer, laat mij wonen
in een vertrouwd en veilig huis
Psalm 4,9*

Sluit de deur,
zet er een wachter voor,
doe de luiken voor mijn ramen,
geef een deken, een bed,
een droom
dat ik afdaal,
toonladders lang,
tot diep, diep onder
mijn spreken, zwijgen
doen en laten.

Tokkel in de stilte
op uw harp,
wieg mijn getob
in een vredige slaap
en zegen de nacht.

Meditatie bij ogen

*Gewetenlozen houden geen stand
onder de blik van uw ogen.
Psalm 5,6*

Woelen, ontwaken in de gewetenloze

ogen

van critici, krentenwegers
die mijn talenten tellen,
die menen
dat ik niet goed genoeg,
ten onrechte besta,
dat ik in de weg,
en: bla-bla-bla-bla-bla...

Breken ze mijn kleine beetje
geloof in scherven?
Willen ze
dat ik naar hun pijpen dans,
als een aap in een zijden rokje?

Barsten mijn ramen,
dan heupwieg ik nonchalant,
maar houd mijn wapens bij de hand.
Dalen hun beledigingen neer,
dan sla ik de aanval af
met scherpe woorden
uit mijn gekwetste hart.

Ik lijk geboren
om een kuil te graven
en er zelf in te vallen,
geen zorgeloze slaap,
maar woelen in een graf,
waar mijn ziel
beetje bij beetje sterft.

Blikken ijs leggen mijn falen
onder een vergrootglas.
Wie ziet mij aan?
Zijn er ogen
waarin ik schuilen kan?

Op mijn geïmproviseerde bed

*Elke nacht is mijn kussen nat,
mijn bed doorweekt van tranen.*

Psalm 6,7

Het luchtalarm loeit,
mijn lied gaat op in rook,
mijn harp zwijgt.
Mijn lichaam ligt verstijfd
op een geïmproviseerd bed.

Mijn maag in een knoop,
angst die me aanvliegt
en mijn emoties die anderen
de stuipen op het lijf jagen.

Is er een God die mij ziet
als mijn zinnen
veranderen in zwarte spetters,
druipend langs het behang?

Wankel hart

*Hij draagt verderf onder het hart,
zwanger van onheil baart hij bedrog.
Psalm 7,15*

Wankel hart,
je kunt de gedachten niet bevatten,
die ronddolen in je kamers
en wrokkig een kroeg inkruipen.

Zou je, per ongeluk, willen
struikelen en in het water vallen
als je pissig, kwaad,
de straat opgaat
en langs de kade struint?

Wankel hart,
wat zoek je als je vloekt
en schreeuwt naar iedereen op straat;
als je met zwakke handen
op gesloten deuren slaat?

Je stevent kwaad
de laatste steiger van de haven op,
waar je rood van woede
de schepen achter je verbrandt.

Wankel hart,
wie kent jouw onvervuld verlangen,
je zoektocht naar een mens
bij wie je aan kunt leggen?

Die prachtige schepping

Wat is dan de sterfeling dat U aan hem denkt?

Psalm 8,5

Uw schepping is een kunstwerk, zeggen ze,
zo kostbaar, uniek, zo kwetsbaar, groots.

Ik verwonder me over de maan,
een komma in dit jachtig leven;
over de zwarte zee met sterren,
eindeloos veel puntjes.

Ik zie het ontwaken van de zon,
de eerste letter van uw stralende naam
en houd mijn adem in.

Dan hoor ik het gekwetter van de mussen,
de lofzang van de lijster
en het lied van de leeuwerik,
die stijgt en stijgt en stijgt.

Ik zie de kudde,
grazend op de velden,
de das, de haas, het hert,
de nijvere bij die zoemt.

En dan de mens, die U boetseerde:
een schepsel naar uw beeld,
een wezen dat beter zou moeten weten,
maar... oh zó gevaarlijk!
Waarom legt U een kunstwerk
zó kostbaar, zó kwetsbaar,
in zulke onbestendige handen?

Uw waarmerk in mijn ziel

*Draag mij weg
van de poorten van de dood.
Psalm 9,14*

Ik vind het moeilijk om te bidden,
maar zou ik het proberen, dan

om het gruis
van mijn angst
weg te vegen;
om de rotsblokken
van me af te duwen;
om mijn ziel te bevrijden
en veilig buiten de ruïnes
van mijn verleden te brengen;

om uw waarmerk in mijn ziel
als ik de moed verlies;

dat al wat jammerlijk mislukt is,
en zoveel meer,
dat U het wegsleept, wegsleept
voor de poorten van de dood.

Het Gebed van Repelsteeltje

*Waarom, Heer, bent U zo ver
en verbergt U zich in tijden van nood?
Psalm 10,1*

Niemand weet,
niemand weet,
waar ik woon en wie ik ben.
Mijn leven is onzichtbaar
voor vreemde ogen
en vreemde tongen.

Ik ben een boze kabouter
op een onbewoond eiland,
mijn lied verscholen
voor vermoedens, complotten,
en verborgen camera's
in veel te drukke winkelstraten.

Ik wis de sporen van mijn betaalkaart,
verzwijg mijn naam, mijn adres,
want elke handdruk, elke mail,
kan me besmetten.

Laat mij leven zonder taal of teken,
immuun en anoniem, want
niemand weet,
niemand weet...

In jouw armen

*Hoe kunnen jullie dan zeggen:
'Vogel, vlieg weg naar de bergen!'
Psalm 11,1*

Vlucht, kleine mus, naar je nest in de struiken,
verberg je in een wirwar van takken, scherpe doorns,
achter een scherm van bladeren,
veilig in jouw armen, God.

Geen mens die nog de waarheid spreekt

*De woorden van de Heer zijn zuiver
als zilver, gesmolten in de smeltkuil,
gelouterd tot zevenmaal toe.*

Psalm 12,7

Misleiders met hun microfoons,
reclamemakers, luchtverkopers
met klatergoud voor de kleine man
met lange tenen.

In deze wereld
vangt men de wegwerpmus
met een lijmstok.

Geen mens die nog de waarde
van de waarheid kent,
want waarheid
verwaait met de wind,
raakt verstrikt in een wirwar
van alternatieve feiten.

God, bid in mij
met zilveren woorden,
zilver uit de smeltkuil
en woorden zoals
verdraagzaamheid,
duurzaamheid en zuiverheid,
gelouterd in goddelijk geduld.

Hoe lang nog?

*Hoe lang nog, Heer, zult U mij vergeten,
Hoe lang nog verbergt U voor mij uw gelaat?
Psalm 13,2*

Geweldenaars hebben hun bijlen
met hun handen omklemd
plunderaars hakken huisraad
kort en klein.

Hoe lang nog, Heer,
zoveel vergeten volken,
en vergeten steden,
hoe lang nog
zoveel vergeten mensen,
vergeten verhalen,
en vergeten vragen?

Zolang ik het antwoord
op die vragen vergeet,
leg ik mijn hand op mijn mond,
want nog eens spreken,
is één keer teveel.

Breek de bijl, Heer,
berg hem in een gebroken koffer,
schep nieuwe kunst,
nieuwe meubels, bomen,
zelfs nieuwe mensen
uit al die spaanders hout.

Voor de ongelooflijk dwazen

Dwazen denken: er is geen God.

Psalm 14,1

God,
mijn vriend Hans leeft
alsof U hem hebt aangeraakt.
Hij raapt het vuil van anderen op
en gooit het in een vuilnisbak.

Hans vertelt mij
dat hij niet in U gelooft, God,
maar het kan niet anders,
of U gelooft in Hans
en ziet in hem uw eigen zoon.

Daarom bid ik
voor de ongelooflijk dwazen,
die op hem neerkijken,
die hem niet serieus nemen,
die hem willen veroordelen
om zijn liefdevol
ongeloof.